

UYUYAN PERİ

İLARIA
TUTI

ROMAN

pörtakal

ÇEVİREN
EZAY
HAVLIOĞLU
AKYILDIZ

UYUYAN PERİ

ILARIA
TUTI

ÇEVİREN
EZAY
HAVLIOĞLU
AKYILDIZ

BAŞLANGIÇ

Hematit taşından çubuk, sayfada geziniyor. Tanıdık kıvrımların ve aralanmış dudaklarda oluşan çukurların şeklini almış arabesk süsler yapıyor. Yumuşak kemerler, belirsiz çizgiler çiziyor. İnce bir yüz, koyu renk, uzun saçlar. Kâğıdın parlak beyazlığı, cildin parlaklığı.

Kırmızı sıvı süzülüyor, liflerin girintilerine, hepsi iç içe geçip birleşene dek sızıyor. Parmaklar onu baskıyla ve umutsuz bir telaşla yayıyor. İçine işleyip boyuyor, güzelliği solmadan önce görüntüyü hapsedmek istiyor. Parmaklar titriyor, geriliyor, okşuyor. Gözyaşları damlıyor, kırmızıya karışıyor, onu seyreltiyor ve şaşırtıcı erguvani tonlar ortaya çıkarıyor.

Dünyanın kalbi artık atmıyor. Yaprakların ve kuşların şarkısı susuyor. Yabani dağ lalelerinin solmuş taç yaprakları rüzgârda dalgalanmıyor, sanki yıldızlar alacakaranlıkta kendilerini göstermekten utanıyor. Taşlı yatağında sessizce akan nehrin dinlendiği bir döngüde dağ, akıntı yönünde gerçekleşen mucizeyi görmek için sanki eğiliyor.

“Uyuyan Peri” ressamın ellerinde şekil buluyor.

Tutkunun ve aşkın kırmızısıyla doğuyor.

1

Güneş, Massimo Marini'nin yüzünün şeklini ortaya çıkarıyor, aevli yansımalarla kestane rengi gözlerini aydınlatarak kirpiklerinin arasına süzülüyordu. Gözlerden irak, duvarların ardına saklanmış, gizli bahçelerin çevrelediği sokağı öfkeli adımlarla arşınıyordu. Manolya ağaçlarının dalları çitlerden kurtuluyor, dökülen yapraklar tabanlarının altında çıtırdayıyordu. Hâlâ canlı bir şeyleri, ölmeye yüz tutmuş yaratıklardan oluşan bir halıyı çiğnemek gibiydi bu.

Bir ilkbahar günü sakince soluyordu, ama görüş alanındaki hareketli siyahlık bir karışıklığı haber veriyordu. Hava, müfettişe huzursuzluk bulaştıran bir enerji yayıyordu.

Altı yüzlü yıllardan kalma binanın biçimsiz sıvasının üstüne çakılmış pirinç levha, Hücre isimli sanat galerisini gösteriyordu. Gözlerinin levhadaki yansıması ruh hali gibi bozuktu. Massimo, gömleğinin kollarını düzeltilti, ceketini giydi. Zili çaldığında kapının kilidi klik sesiyle açıldı. Kapıyı iterek içeri girdi. Sıcak hava dışarıda kalmıştı, girişin ötesindeki serin gölge onu kucakladı.

Yer döşemeleri siyah beyaz kareliydi, damarlı mermerden geniş basamaklar kıvrılarak üst kata çıkıyordu. Yüksek camlardan ışık giriyor, loş zemin kata doğru hafifleyen zümrüt rengi gölgeler Murano camından yapıma avizeye vuruyordu. Etrafta zambak kokusu vardı. Massimo'ya tütsü kokusunu hatırlattı: Karanlık bir kilise, sonu gelmeyen dualar ve küçük bir çocukken sıkıldığına babasının onu bulan sert bakışları. Şakaklarının attığını hissetti.

Deniz seviyesinin altındaki o nadide, sessiz mekânda cep telefonunun titreşim sesi başka bir dünyadan geldi sanki. Ceketinin iç cebinden telefonu çıkardı. Avucunda düz, soğuk ve suni bir kalp gibi titriyordu; halbuki Massimo hattın diğer ucunda dişlerini gösteren aç hayvanlar

gibi boğuşan gerçek bir yüreğin olduğunu biliyordu. İçinde aşk ve öfke, hayal kırıklığı ve acı vardı. Kendini geri çekmesi, onu vahşileştirmişti. Numara haftalardır, günde birkaç sefer ısrarla arıyordu.

Cevap vermedi, pişmanlık ve suçluluğun tatsız karışımı ağzını dolurdu. Çağrının sonlanmasını bekledikten sonra telefonunu kapattı. Merdivenin çevresinden dolaşarak bodrum kata kadar sarmaşık filizli sarmallar halinde ilerleyen ferforje basamaklardan hızla indi. Yarı karanlığın içinden boğuk bir ses yükseliyordu. Sonra, yine yerdeki küçük lambalarla hafifçe aydınlatılmış bir koridor, yine desenli, kristal camlı bir kapı, sonra galeri... Sonunda, hücre. Tonozlu, kaba tuğlalı tavan, kayrak taşla kaplı parlak yüzeye bakıyordu. Sıvanın büyük kısmı orijinal taşı ortaya çıkarmak için traşlanmıştı. Her bir ışık hüzmesi, sergilenen eserlerden birinin üstüne vurarak onu gölgenin içinden bir mücevher gibi ortaya çıkarıyordu. Bronz heykeller, vitray vazolar ve gösterişli soyut tablolar bu minimal yeraltı sahnesinin başrol oyuncularındı.

Müfettiş mırıltıları izledi, daha geniş odada bir grup insanla karşılaştı. Odanın iki tarafında üniformalı iki polis duruyordu. Biraz ötede, sivil kıyafetleriyle Parisi ve De Carli'yi gördü. Esmer ve atletik olan, alçak sesle cep telefonu konuşuyordu. Zayıf ve adeta bir ergen gibi kendini salmış diğer adamsa ara sıra sözünü keserek arkadaşını seyrediyordu. Büyük şehirden taşradaki bir merkeze transferini istediği günden beri bu ekipte idi. Huzuru bulacağına, yeni bir başlangıç yapabileceğine inanarak bir rota değişikliği yaşamıştı. Aslında daha da fazlasını bulmuştu ama huzur, alevler kusarak yaklaşmayı denediği anda onu yakan bir ejderha olarak hayatında kalmıştı. Arkadaşlarının yanına gidip selamlaştı. "Konu ne?" diye sordu De Carli'ye.

Arkadaşı kalçalarından sarkan kot pantolonunu düzeltti. "Bilsem. Bize henüz bir şey söylemediler. Bir şey saklıyorlar sanki."

"O zaman beni neden hemen çağırdın?"

Parisi cep telefonunun mikrofonunu kapatarak başıyla karşı tarafı işaret etti. "Çünkü şu kadının bize ihtiyacı var. Sana da."

Bakışları, son aylarda her anımı cehenneme çeviren ancak tam da bu şekilde onu hayata döndüren kişiyi aradı. İki memurun bacakları arasından önce kadının ayaklarını gördü. Yüksek tabanlı spor ayakkabılar

giymişti. Ayaklarını rahatlatmak için topuklarını ara sıra kaldırarak ağırlığını bir taraftan diğer tarafa verdiğini fark etti. Yorgun, diye düşündü. Ekibi hücreye getiren nedeni bilmese de onun hücreden çıkacak son kişi olacağını biliyordu.

Polisler kımıldanınca, yarı sıvılaştırılmış bronz bir kalp heykeliyle tavandan sarkan pleksiglas kanat enstalasyonunun arasından nihayet kadını gördü. Kalp ve ruh, bu kadın gibiydi. Azim, zaman zaman yanındakini eziyor gibi görünen ancak son anda onu yakalayıp zirveye götürmek için elinden tutan hayati bir güçtü.

Massimo'ya göre kadının yıpranmış görüntüsü neredeyse altmış yaşında olmasından değil de büzüştürüp durduğu not defterine yanısıyan bir ıstıraptan kaynaklanıyordu ama henüz ne olduğunu bilmiyordu. Fırsat bulduğu her anda defterini telaşla notla doldururdu.

Yanına gitti. Varlığını fark ettiğini kirpiğinin titreyişinden anladı. Dönüp bakmamıştı bile. Okuma gözlüğünün sapını dudaklarının arasında tutuyor ve sinirle ağızındaki şekeri çiğniyordu. "Umarım en azından şekersizdir," dedi kadına. Kadın, bir saniyeden az bir süreliğine nihayet ona baktı. "Gerçekten seni ilgilendirdiğini mi düşünüyorsun?" Sesi kısık ve kuruydu. Alçak tonlarda, eğlendiğini belli eden bir tını vardı.

"Diyabetik ürün, komiser," diye fısıldadı, devamındaki küfrü duymamazlıktan geldi. İyî bildiği ve hiç kazanamadığı bir oyundu bu.

Kadın, gözlüklerine işkence etmeyi bıraktı. "Senin izin günün değil mi müfettiş?" diye sordu Massimo'ya, görünenin ötesini de görebilen o lanetli gözlerini adamın üstüne dikerek.

Massimo yarım yamalak gülümsedi. "Siz de nöbetten henüz çıkmadınız mı?"

"Bu çalışkanlık son başarısızlıklarınızı görmezden gelmeye yaramayacak, Marini."

Massimo aynı tuzağa düşmeye yanaşmadı. Kendisine olan ilgisini çoktan kaybetmiş gözükken kadını dikkatle inceledi. Boyu göğsüne kadar bile gelmiyordu, ama egosunun üstünden zırlı bir araç gibi geçme alışkanlığı vardı. Neredeyse onun iki katı yaşındaydı ama kendisi tükenmeden genç adamı tüketebiliyordu. Tavırları genelde acımasızdı ve yüzünü çevreleyen saç bandının suni kırmızısı öyle rahatsız ediciy-

di ki her kim taksa böyle olurdu ama onda öyle durmuyordu. Teresa Battaglia sadece havlıyordu, ama kelimenin tam anlamıyla ısırđını da gören olmamıştı.

“Pekâlâ, neden buradayız? Nedir tüm bu gizemler?” diye onu diğerlerinden daha hızlı koşar gibi görüldüğü bir yere, av sahasına geri getirmek için sordu.

Teresa Battaglia gözlerini kısmıştı. Kaşlarının arasında beliren kasvetli düşüncelerle orada biri varmış gibi önüne bakıyordu. Cevap verdiğinde genç adam onun zihninde bir kurbanı canlandırdığını anladı: Yüz yüze, kalp kalbe. “Tek bir gizem müfettiş, çoğul değil. Gizem hep ve yalnızca tektir.”

Komiser Battaglia okuma gözlüğünün camlarını, bir şey düşündüğünde yaptığı gibi temizlemeye koyuldu. Düşüncelerini netleştirmeye çalışıyordu. “Bir ölümün sırrını çözmek için değilse, ne için burada olabiliriz?”

2

“Geçmişteki bir ölüm.”

Bir saat bile olmadan, savcı vekili Gardini komiserden galeriye gelmesini istediğinde böyle söylemişti. Teresa Battaglia, bir avuç sözcükle birlikte bu iki kelimenin anlamını iyi biliyordu: “Seni ve ekibini istiyorum.”

Geçmişte işlenmiş bir cinayet. Teresa rahatladığını hissetmişti. Avlamaya çıkacağı özgür bir katil yoktu, kurtaracağı başka kurbanlar ve yarışacağı bir zaman da. Yalnızca geçmişin tozlarından, kim bilir nasıl silkinip ortaya çıkmış, uzak bir olayın yankısı vardı. Bunu halledebilirdi. Vaka kontrolünden çıkmazdı, öyle olsa bile kimse üzülmeydi buna.

Başına geleni fark etmeyeceklerini düşünüyorsan sersemin tekisin.

Başına gelenin, geleceğini karartacak bir adı vardı ama Teresa raporda yazılı sözcüğün karşısında hiç geri adım atmamış, ona dünyasını yıkacak bir yer vermemişti. Onu, en berbat korkuların yuvalandığı yerde muhafaza ediyordu: Ruhunun derinliklerinde ve o anda da ellerinin arasında sımsıkı tuttuğu bir günlükte. Kâğıdın hafızasında.

Zaten karmaşık olan bu tabloda Massimo Marini ayrıca bir sorun teşkil ediyordu. Bir şeylerin kokusunu almış da düşüncelerini okuyabilecekmiş gibi inceliyordu komiseri. Adamı uzağında tutmakta zorlanıyordu. Aksine, yakınlığı artık normal gelmeye başlamıştı. İki için de diğerinin arkadaşlığını arama ihtiyacının tehlikeli bir alışkanlık olmasından korkuyordu.

Girişin yasaklandığı bir odadan savcı vekili Gardini çıktı. Adam, Teresa’yla her karşılaşmasında olduğu gibi, tedirgin gözükiyordu. Uzun boylu ve zayıf Gardini’nin saç başı sanki az önce kuvvetli bir rüzgâra kapılmış gibi dağınmıştı, kravatı da düzgün değildi. Durmak

bilmeyen başarılı bir hukukçuydu. Aslında hayatını altüst eden aceleciliği, yapmaya söz verdiği binlerce şeyi ve onca aksiliği görünüşü zaten ele veriyordu.

Yanında, belirgin şekilde bronzlaşmış, ilginç görünümlü bir adam vardı. Yan tarafları güneş yüzünden açılmış kestane rengi saçları Teresa'ya, açık havada spor yapanlarda olduğu gibi, teninin bronzluğunun da doğal olduğunu düşündürdü. Şık bir havası vardı, üstündeki klasik kesimli, parlak renkli kıyafetler oldukça özeldi. Değişik ama gayet zevkliydi.

Teresa onun kim olduğunu tahmin ediyordu. Hemen not defterini açıp en son yazdıklarına baktı, ama bu adamla ilgili bir bilgiye rastlamadı. Hatırlıyordu, henüz onunla tanışmamışlardı. Gardini onu görür görmez elini uzatarak yanına gitti. Uzun zamandır dostlardı, ama söz konusu iş olunca konular ayrılmak zorundaydı.

“Komiserim, geldiğiniz için teşekkür ederim. Tam da nöbetiniz biterken rahatsız ettim sizi,” diyerek kadını selamladı. “Size galerinin sahibi Gian-Maria Gortan'ı takdim edeyim. Bay Gortan, Komiser Battaglia. Soruşturmayı ona emanet etmeye niyetliyim.”

Teresa hafifçe gülümsedi, sonra da Gardini'nin sıkça ihmal ettiği şeyi söyledi. “Benim sağ kolum, Müfettiş Marini.”

Hep beraber el sıkıştılar. Sanat tacirinin elinin terli olduğunu fark etti Teresa. Göz alıcı görüntüsüyle çatışan ufak bir kontrol kaybıydı.

“Bizi buraya Bay Gortan çağırdı,” dedi Gardini. “Değişik bir vaka söz konusu.”

Teresa'ya önceden herhangi bir bilgi vermemişti, ama komiser sanat galerisindeki son dakikalarını adli tıp görevlilerinin kendisinin henüz girmediği odaya giriş çıkışlarını izleyerek geçirmişti.

Reflektörlü fotosel durmaksızın parlıyor, loş ortamda güçlü flaşlar çakıyordu. Eğer ölüm geçmişte olduysa herhangi bir şey çıkmaz, diye düşündü Teresa. Araç ve personelin konuşlandırılması ortadaki tabloyla tutarsızdı. Tozlara bulanmış ölüm, az kişinin ilgisini çekermişti. Kurban ve ona ağlayan ailesine duyulan empati de kuruyan kanla kaybolurdu. Bu tip vakalarda adalet, kılıcını çekmekte acele etmezdi. Terazinin kelleri havada asılı kalır, gözlerdeki bağ etrafa bakmak ve av köpeklerini yeni trajedileri izlemek üzere dürtmek için gerektiği kadar gevşetilirdi.

“İçeride ceset mi var?” diye sordu kendisine göre daha az ayrıntı bilen Marini.

“Yakın zamanda ölmemiş,” diye içini çekti Gardini. “Gelin, size göstereyim.”

Oda bir laboratuvarı, Teresa’nın hiç görmediği aletlerle doluydu. Dijital mikroskobun metali flaşların ışığı altında parıldıyordu. Adli polis biriminden birkaç meslektaşını gördü. Aletlerden numune alıyorlardı. Gardini’nin adamlarıydı.

“Bu aletler orijinallik raporları için gerekli,” diye açıkladı galerici. “Eserlerin tarihleri ve değerlerinin tespiti için. Galerinin eksperleri, müşterilerden satış için ya da yalnızca miras kalmış veya depoda bulunmuş bir eserin piyasa ederini öğrenmek için getirilen eserlerin analizini yapar.”

Teresa not defterini çıkarıp hızlıca günü, saati ve olayları yazdı. Özellikle de orada bulunanların isimlerini, fiziki görünüşlerini ve rollerini. İnsanları yeniden gördüğünde tanıyamamak kâbusu, en büyük korkusu olmuştu her zaman. Marini’nin göz ucuyla baktığını fark edince sayfayı çevirdi, açık saçık küçük bir resim çizip gözünün önüne koydu. Genç müfettiş kıpkırmızı olunca nihayet geri çekildi.

Teresa bakışlarını hızla etrafta gezdirdi. Her şey normal gözüküyordu. Manyakça bir düzen içindeydi. Tahmin ettiği gibi, duvardaki çatlaktan ya da zeminin altındaki gizli bölmeden göze çarpan mumya kalıntıları yoktu.

“Ölüyü mikroskopla mı arayacağız?” diye fısıldadı kulağına yeniden, Teresa’nın gölgesi olmaya yeltenen Marini. Teresa onu hafif bir dokunuşla uzaklaştırdı. Savcı vekiline merakla baktı.

“Bize bir dakika izin verin,” dedi Gardini adli tıpcılara. İşe ara verince oda boşaldı. Yalnızca dördü ve en sonunda Teresa’ya görünen bir ışık hüzmeleri kaldı geriye. Gardini yaklaşması için işaret etti. Komiser birkaç adım attı. Savcı vekilinin ifadesi onu şaşırttı: Şartlara bakınca hissedilen, pek de normal olmayan hoşnutlukla karışık endişeydi. Onun bakışlarını izledi. Çalışma tezgâhında cam yüzeyin üstüne serilmiş, çerçevesiz, köşelerinden metal ağırlıklarla sabitlenmiş bir resim var-

dı. Bir kadın portresiydi bu. Aşağı yukarı kırk santimetre gibi ölçtü gözleriyle. Kâğıdı kalındı, neredeyse buruşmuştu.

Teresa mesafeye bakmadan daha iyi görebilmek için eğildi. Gözlerini kaçıramadan resmin önünde hareketsizce durdu. Gözlerinin loş ışıktan değil, gördükleri yüzünden fal taşı gibi açıldığını biliyordu. Sanatın açıklamalara gereksinimi yoktur, dedi kendi kendine, lisedeki yaşlı bir profesörünün sözlerini hatırlayarak. Önünde kanıtı vardı. Göğsünün üstünde zincire bağlı duran okuma gözlüklerini taktı ve başını eğdi.

Portre adeta kâğıttan fırlamış gibiydi. Büyüleyici derecede dolu ve üç boyutluydu. Göreni hazırlıksız yakalayan, eşsiz zarafete sahip bir genç kadının yüzüydü. Kapalı gözleri, yanaklarını okşayan uzun kirpikleri, hafifçe aralık dudaklarıyla, belli belirsiz olsa da egzotik bir havası vardı. Koyu renk saçları ay gibi yüzünü çevreliyor ve kâğıdın sonlarında belirsizleşerek göğsüne kadar iniyordu. Mıknatıs gibi çeken tatlı, ferahlatıcı ve çarpıcı; zarif ve vahşi bir güzellikti. Kırmızı ve siyah, tutku gibiydi.

Teresa bakışlarını resimden güçlkle çekip başka ayrıntılar aramaya başladı. Sağ alt kenarda titrek elle yazılmış bir tarih vardı: 20 Nisan 1945. İmza yoktu. O anda zevkle izlediği resmin yapıldığı günün üzerinden yetmiş yıldan fazla geçmiş, diye düşündü. Neredeyse bir asır, ama yine de zaman bu resmin koordinatlarıyla örtüşmüyordu. Asılı kalmış, sıfırlanmıştı. Portre onlara göre başka bir boyutta, evrenin ve duyguların boyutundaydı. Sanatın ölümsüzlüğüydü bu.

Arkasında duran Marini neredeyse zor nefes alıyordu. O da, orada bulunanlar gibi, resmin büyüsunün kurbanıydı. Müfettişin, “Kim bu?” diye sorduğunu duydu. Sorudaki saflığa dikkatini vermek istemedi, zira kendisi de az önce aynı soruyu sormanın eşğine gelmişti. Marini de Teresa’yı kalbinden yakalayan aynı duyguyu hissetmişti: Etten, kemikten ve ruhtan bir yaratıkla karşı karşıya olma duygusu.

Galeri sahibi resme bakarak, “Uyuyan Peri,” diye karşılık verdi. “Kim bilir nerede kayboldu diye düşünülürken, tavan arasına atılmış eski kâğıtların arasından çıktı. En azından sahibinin yeğeni böyle anlattı. İmza olmadığından orijinallik belgesi için galeriye bırakmıştı tabloyu. Tam bir formalite. Ressam şüphesiz büyük amcası, Alessio Andrian.”

Teresa için bu isim bir şey ifade etmiyordu, Gardini'nin neden bu ön soruşturma için kendisini çağırdığını anlamamıştı. Neyi soruşturacaktı?

“Sahtecilikten mi şüpheleniliyor?” diye sordu.

Gardini bıyık altından gülümsedi. Eğlendiğinden değil, Teresa bunu iyi biliyordu. Yaşanan gerilimi yüz kaslarını oynatarak atlatma çabasından başka bir şey değildi.

“Korkarım konu biraz daha karmaşık, komiser. Bilirkişi raporundan beklenmeyen, hatta rahatsız edici sonuçlar çıktı. Bay Gortan benden daha iyi açıklayacaktır.”

Teresa sırtını dikleştirdi, gevşek vücudundaki tüm kemikler çatırdadı. “Rahatsız edici mi?” diye tekrar etti.

“Değerlendirme uzmanı tarih saptamak için kâğıdı ve rengi analiz ediyordu,” diye anlatmaya başladı galeri sahibi. “Resmin üstündeki tarihi ve yapıldığı düşünülen dönemin uygunluklarını saptamak için. Eser, biri hematitten biri de siyah taştan iki çubuk kullanılarak yapılmış. Hematit kırmızı olan, bu çarpıcı rengi veren, demir içeren bir madde.”

“Evet, anlıyorum.”

“Otuz yıl kadar öncesinde saf hematit kullanılırdı. Şimdilerde doğal ya da sentetik balmumuyla karıştırılıyor. Balmumunun olup olmamasıyla eserin güncel mi yoksa daha eski mi olduğu tahmin edilebilir. Sorun şu ki uzman başka bir şey buldu. Ne olduğunu anlayamadığından daha detaylı tahliller yapabilecek bir laboratuvara numuneler gönderdi.”

“Ve sonuç?”

Gözlerine dik dik bakarak cevap veren kişi savcı vekili Gardini oldu. Halojen lambanın ışığı dramatik bir ifade vererek zayıf yüzünde derin gölgeler yaratıyordu. “Kan, komiser.”

Teresa'nın adamın nereye varmak istediğini anlaması için birkaç saniye geçmesi gerekti. Onu hep ayakları yere basan biri olarak düşünmüştü ama şimdi hayal gücünün biraz fazla çalıştığını düşünüyordu. Marini'ye baktı, o da tereddütlü gözüküyordu. Yeniden savcı vekiline döndü. Uygun kelimeleri bulmaya gayret etti, ama her zamanki gibi en dobra şekilde konuşacağından emindi.

“Doktor Gardini,” diye söze girdi, “Bir resmin üstünde kan olması için binlerce neden olabilir. Belki ressam küçük bir dikkatsizlik sonucu yararlanıp kanı renklere karışmış olabilir. Belki o ya da bir başkası burun kanaması geçirdi. Genelde en basit açıklama gerçeğe en yakın olandır.”

Gardini sustu ama cevap olarak kadına dikkatle baktı. Teresa gözlüklerini çıkardı. Ses tonuyla inanmamış olduğunu gizlemeyi beceremeyerek, “Bu tablonun yaratılması için birinin öldürüldüğünden mi şüpheleniyorsunuz siz?” diye sordu.

Gardini gözünü kırpmadan cevapladı: “Şüphe etmiyorum. Bundan eminim.”

Teresa tabloya, sonsuz bir nefes verir gibi duran o soluk yüze baktı. Son nefes. Perinin uykusu belki de ölümün uykusuydu.

“Neden?” diye sordu, Gardini’nin cevabının olası tüm itirazları geçiştireceğinden emin olarak. Onu uzun zamandır tanıyordu, emin olduğunu söylüyorsa laf olsun diye söylemezdi.

Gardini kollarını göğsünde kavuşturarak masaya yaslandı. “Az miktar kandan söz etmiyoruz,” dedi.

Teresa kötü bir haber almadan önce daima olduğu gibi yüzünde karın-calanma hissetti. “Ne kadar yani?” diye sordu.

Adam masadan bir dosya alıp bakması için ona uzattı. “‘Uyuyan Peri’ kanla çizilmiş, komiser,” dedi. “Yapılan analizlerde kâğıtta insan kalbi dokusu buldular.”

Teresa nihayet anladı ama düşüncelerini söyleyen Gardini oldu: “Alessio Andrian parmağını birilerinin kalbine batararak tabloyu boyadı.”

Bir insanın kalp dokusu. Göğüs kafesine giren ve parmaklarını kalbe daldıran eller. Teresa’nın önünde şekillenen görüntü bir delilik fotoğrafıydı. “Bay Gortan,” diyerek galericiye döndü, “Tablonun ressamının Alessio Andrian olduğuna dair mantıklı bir kanıt var mı?”

“İkinci bir bilirkişi incelemesini kendim yaptırđım. Orijinal, hiç şüphe yok.”

“Bu kanıya nereden varıyorsunuz?”

Gortan'ın dudakları, böyle asil bir sanatla ilgili cehaleti kabul edilemez ancak nezaketen affedilebilir olanlara karşı kullandığı bir gülümsemeyle kıvrıldı. Teresa, karşısındaki adamın kendini elitist bir gizemli kültün rahibi olarak gördüğünü ve o şekilde davrandığını düşündü. Onu bir tüccar olarak görmekle hata yapmıştı.

“Eserin sahibinden neden bu kadar emin olduğumu mu soruyorsunuz?” diye tekrarladı Gortan. “Her detay. Kâğıdı, rengi, tarihteki el yazısı ama özellikle dokunuş: Basınç ve açılanması,” diye açıkladı, şık bir tavırla ellerini sallarken havaya hoş parfüm kokuları yayarak. “Şunu söyleyebilirim, kompozisyonun genel zevki ki ben bunu sanatçının eli diye adlandırırım, onun gerçek imzasıdır. Başka bir şeyle karıştırılmaz. Bu resim Alessio Andrian'ın ‘Uyuyan Peri’sidir.”

Belli ki hiç şüphesi yoktu. Yanakları heyecandan kızarmıştı.

“İtiraf etmeliyim ki sanatçıyı tanımıyorum, ayrıca bugüne kadar ‘Uyuyan Peri’yi de hiç duymamıştım,” diye karşılık verdi Teresa.

Galeri sahibi düzgünce tıraşlanmış yüzünü ekşitti. İfadesi komiserin yanıldığını düşünmesine neden olacak belirsiz bir gölge gibi geçip gitti.

“Bu beni şaşırtmıyor,” dedi Gortan, “Andrian kitlelerden ziyade sınırlı ve –yanlış anlamayın– seçkin bir kesimin sanatçısıdır. Nadiren de olsa onun eserlerini inceleme şansına sahip olanlarsa olağanüstü sanatçı ruhuna yalnızca hayranlıkla bakmaktan başka bir şey yapamamışlardır.”

Teresa meraklanmaya başlıyordu. Kimden bahsediyorlardı? Alessio Andrian kimdi?

“Neden ‘nadiren inceleme şansından’ bahsediyorsunuz?” diye sordu.

Gortan'ın bakışları parlıyordu, hatta baştan çıkarıcı bir hal almıştı. Bu adam eşsiz bir hikâyenin koruyucusu olduğunu biliyordu, Teresa bunu hissetmişti.

“Andrian 1945'te resim yapmayı bıraktı, komiser. Yalnızca yirmi üç yaşındaydı. Eserleri birden ona kadar numaralandırılmıştı,” diye açıkladı. “‘Uyuyan Peri’nin sonuncusu, on birincisi olduğu söylenir.”

Teresa adamın tablodaki kadından gerçekten varmış gibi bahsettiğini fark etti. “Resmi yaparken bir model kullandı mı?” diye sordu.

Gortan başını salladı. “Bunu kimse bilmiyor.”

“Resmi yaptığı zaman olanlar yüzünden bıraktı belki de,” diye yorum yaptı Gardini.

“Bunu şimdi siz söyleyeceksiniz bize, değil mi?” diye karşılık verdi galerici.

Teresa not defterini açtı. “Değeri nedir?”

“Kan bulunana dek üç yüz-üç yüz elli bin euro idi. Şimdiyse... Kim ne diyebilir ki? Belki de iki katı.”

“Böyle ürkütücü bir detay fiyatı göklere uçurur mu demek istiyorsunuz?” diye sordu Marini.

Gortan, genç adama Teresa’yı rahatsız eden bir acımayla baktı. “Hayır, müfettiş. Demek istediğim, bir tablonun değeri, başka sanat eserlerinde de olduğu gibi, onun taşıdığı öyküden, ona eşlik eden yaşanmışlıklardan da kaynaklanır. Alessio Andrian’ın hikâyesiyse insanın ilgisiz kalama-yacağı türden eşsiz bir hikâyedir. Eklenen bu son kısım istisna değildir.”

Teresa not almayı bırakırken, “Hangi hikâye?” diye sordu.

“Andrian’ın yeğeni iş için yurt dışında ama bu gece dönüyor,” diyerek araya girdi Gardini. “Yarın sabah onunla buluşup gayriresmî bir sohbet yapacağız. Ondan daha iyi kimse anlatamaz hikâyeyi.”

“Koşulları göz önüne alınca onunla hemen tanışmak isterdim,” diye ısrar etti Teresa.

“Andrian bir partizandı,” dedi kısaca Gortan. “Eserlerini gizlice dağlar-da yaptı, Almanların baskınları arasında. Savaşın sonunda arkadaşları onu bir türlü bulamadı. Öldüğünü düşünüyorlardı.”

“Halbuki?” dedi Teresa.

“Nasıl yaptıysa Yugoslavya’ya gitmişti. Bovec’te bir aile sınırın öte yanındaki İtalyanlara evlerinin arkasındaki ormanda onlardan birini bulduğunu söylemiş. Öyle beter durumdaymış ki Tito’nun askerleri onun öldüğünü sanmışlar. O, Andrian’mış. Kaybolmasından o güne kadar iki hafta geçmiş. O süre içinde ne yaptığını kimse bilmiyormuş.”

“Ona sormamışlar mı?”

“Bunları anlatacak kadar kendine gelememiş Andrian.”

“Ölmüş mü?”

“Hayır, ama delirmiş ve bir daha hiç resim yapmamış. Hiç konuşmamış bir daha. Hiç.”

Gortan sustu, ama sözcükleri bir yankı gibi Teresa'nın içine yayıldı.

“Sırrını mezara götürdü,” diye yorum yaptı Marini.

“Tam öyle değil,” diye cevapladı savcı vekili, Teresa'ya bakarak. “Andrian hâlâ yaşıyor ama yaklaşık yetmiş yıldır bir bitki adeta.”

Devam etmeden önce diğerlerine hazırlık süresi verircesine sustu bir süre.

“Hasta değil, hiç değildi. İstemediği için yürümüyor. İstemediği için konuşmuyor. Yetmiş yıldan beri. ‘Uyuyan Peri’yi yaptıktan sonra ne olduysa, yaşarken ölmeye karar verdi. Nefes alan bir mezar gibi.”

3

Küçük çocuk nefes nefese ormana sığındı. Orman sınırının ardındaki papatya ve karahindiba kaplı çayırı hâlâ görebiliyordu. Arada bir renkleri örten bir gölge hızla geçiyor, köpüğümsü bulutlar hızla dağılıyorlardı. Sırtını ışığa dönüp kokular içindeki yeşilliğe daldı. Arkasındaki sesler artık daha uzaktaydı. Orman onu sessizce içine aldı, o sessizlik adımlarını yavaşlatmasına neden oldu. Sanki bir kiliseye giriyordu: Soğuk bir loşluk, kemerlerin baş döndürücü yüksekliği, mum kokularının gibi ahşaplardan yayılan keskin reçine kokusu. Her şeyi gören üstün bir varlığın huzurunda olmanın garipliğini yaşıyordu. Ürperdi, montunun içindeki gömleği ter içindeydi. Köklerin ve yaprakların oluşturduğu boşluğa sokuldu, korunmak için iyi bir sığınaktı. Uzun bir bekleyişe hazırlanarak alnını dizlerine dayadı. Ara sıra adını seslendiklerini duyuyordu. İçgüdücü cevap vermeye ve bu acımasız şakasını sonlandırmaya itse de başka bir şey onu olduğu yerde tutuyordu: Öfke dolu sevgiydi bu. Ebeveynlerinin sesleri korkutucu bir şarkı gibi alçalıp yükseliyordu. Bazen, nakarat gibi, bir yabancının sesi diğerlerini bastırıyordu. Çocuk o zaman kulak kesiliyor, hangi notalarda çaldığını anlamaya çalışıyordu.

Yabancı: Ablası. Aralarındaki bir şeyler ablası değişmeye, büyümeye başladığı zamanlarda kopmuştu. Öfkesinin hedefi o kızdı. Ona korkuyu yaşatmak istiyordu, onu kaybetme korkusunu. Bir zamanlar olduğu gibi kendisini sevdirmek istiyordu yalnızca. Bu nedenle ortadan kaybolmaya karar vermişti. Bunu sessizce, güvenmiş halde, havaya bir sopayla vura vura yapmıştı. Çiçeklerin taç yaprakları gözyaşlarıyla birlikte düşüyordu.

Sığınağına biraz daha sokuldu. Öfkeyle bir sarmaşığı koparıp parmakları arasında ufalamaya başladı. Burnunu çekti, yalnızca o an yeniden ağlamaya başladığını fark etti. Derken başının üstündeki bir yaprağın hışırtısıyla sıçradı. Gözlerini hızla kuruladı. Yukarısındaki zümrüt